

NOTĂ EXPLICATIVĂ
la proiectul Dispoziției Guvernului
cu privire la înființarea Comitetului național al rețelei de colectare a
informațiilor contabile agricole și desemnarea agenției de legătură

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autorul proiectului este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Proiectul a fost elaborat în temeiul articolului 3 alineatul (1) și 4 din Legea nr. 105/2024 cu privire la rețeaua de colectare a informațiilor contabile agricole

2.2. Prin Legea nr. 105/2024 cu privire la rețeaua de colectare a informațiilor contabile agricole a fost creată baza normativă pentru colectarea de informații contabile privind veniturile și activitatea economică a exploatațiilor agricole necesare evaluării obiective a performanței politicilor agricole, în special a cheltuielilor publice efectuate prin intermediul sprijinului acordat fermierilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

În scopul asigurării implementării Legii nr. 105/2024 cu privire la rețeaua de colectare a informațiilor contabile agricole (în continuare - Lege), Guvernul urmează să înființeze un comitet național al rețelei de informații, să aprobe modul de organizare și funcționare, precum și componența acestuia. De responsabilitatea Comitetului național ține aprobarea planului de selectare a exploatațiilor participante la anchete și determinarea numărului de exploatații agricole cu contabilitate proprie care vor accepta participa la aceste anchete. Planul de selecție este un document cheie care specifică modul în care activitățile de selecție sunt organizate, inițiate și desfășurate.

Entitatea responsabilă nemijlocit de organizarea procesului de colectare a informațiilor contabile agricole este agenția de legătură, care elaborează planurile de selectare a exploatațiilor participante, stabilește lista exploatațiilor agricole cu contabilitate proprie în baza planului de selectare aprobat, colectează fișele exploatațiilor agricole și verifică dacă fișele exploatațiilor agricole sunt completate corect. Potrivit articolului 4 din Lege, Guvernului îi revine sarcina să desemneze Agenția de legătură.

Potrivit studiului „Cost of and good practice for FADN data collection¹” realizat pentru Comisia Europeană de către Agra Ceas consulting, „Statutul agențiilor de legătură (LAO) se împarte în două grupuri principale, ministere și instituții publice de cercetare. În mod atipic, în Danemarca și Suedia, agenția de legătură este organismul guvernamental de statistică. Agențiile de legătură sunt situate în ministere din 12 state membre (Austria, Belgia, Bulgaria, Franța, Grecia, Luxemburg, Malta, Portugalia, România, Slovenia, Spania și Regatul Unit). Funcția de agenție de legătură este asigurată de instituții publice de cercetare din 14 țări [Croatia, Cipru, Republica Cehă, Estonia, Finlanda, Germania (deși numai din 2012), Ungaria, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Țările de Jos, Polonia și Slovacia]. În ceea ce privește tipologia, este mai frecvent ca agenția de legătură să fie un minister decât un institut în statele membre ale UE-15, în timp ce selectarea unui institut public este mai frecventă în noile state membre.” (The status of Liaison Agencies (LAO) falls into two main groups, Ministries and public research institutions. Atypically, in Denmark and Sweden the Liaison Agency is the government statistical body. Liaison Agencies are located in Ministries in 12 Member States (Austria, Belgium, Bulgaria, France, Greece, Luxembourg, Malta, Portugal, Romania, Slovenia, Spain and the UK). Liaison Agency function is provided by public research institutions in 14 countries (Croatia, Cyprus¹⁴, Czech Republic, Estonia, Finland, Germany (although only since 2012), Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Netherlands, Poland and

¹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/02ee48a9-d479-11e5-a4b5-01aa75ed71a1>

Slovakia). In terms of typology, it is more common for the Liaison Agency to be a Ministry rather than an institute in EU-15 Member States (eight c.f. five) while the selection of a public institute is more common in newer Member States (nine c.f. four)).

În cadrul unei prezentări realizată de către un expert UNDP s-a sugerat ca în calitate de Agenție de legătură să fie desemnat Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în cadrul căruia urmează a fi instituită o subdiviziune RICA (a se vedea Nota de fundamentare la proiectul cu număr unic 833/MAIA/2024), întrucât acesta are mai multe posibilități de asistență din partea Uniunii Europene pentru instruirea personalului său și crearea softului necesar verificării, analizării și publicării datelor colectate. Având în vedere că rețeau de informații contabile agricole reprezintă un instrument de analiză și evaluare a rezultatelor politicii agricole asupra exploatațiilor agricole, se propune ca în calitate de agenție de legătură să fie desemnat Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Proiectul Dispoziției conține prevederi cu privire la:

a) înființarea de către Guvern al Comitetului național al rețelei de colectare a informațiilor contabile agricole;

b) aprobarea componenței și a Regulamentului Comitetului național al rețelei de colectare a informațiilor contabile agricole. Pentru a evita intervenții frecvente în textul dispoziției se propune indicarea în componența Comitetului doar a entităților care vor desemna reprezentanții săi în Comitet, iar aprobarea componenței nominale se va realiza de către Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Astfel se propune ca în componența Comitetului să fie incluși reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Biroului Național de Statistică, IP Academiei de Studii Economice, organizațiilor necomerciale din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale. Ținem să precizăm că Academia de Studii Economice a fost inclusă întrucât în rezultatul Hotărârii Guvernului nr. 485/2022 cu privire la reorganizarea prin fuziune (absorbție) a unor instituții din domeniile educației, cercetării și inovării și modificarea unor hotărâri ale Guvernului, aceasta a absorbit Instituției Publice Institutul Național de Cercetări Economice – organizație din domeniul cercetării și inovării, personalul căreia prin expertiza lor pot contribui la activitatea Comitetului RICA.

De asemenea, întrucât numărul organizațiilor necomerciale din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale este suficient de mare în Regulamentul de organizare s-a propus ca selectarea reprezentatului acestora să se realizeze în baza unei cereri motivate. În cazul în care numărul cererilor va depăși numărul de locuri atribuite organizațiilor necomerciale selectarea se va efectua după numărul membrilor organizației necomerciale.

c) desemnarea agenției de legătură.

d) aprobarea Regulamentului Comitetului național al rețelei de colectare a informațiilor contabile agricole, care stabilește modul de constituire, organizare și funcționare a Comitetului național al rețelei de colectare a informațiilor contabile agricole. Întrucât atribuțiile Comitetului sunt stabilite în Lege, s-a evitat reproducerea lor în textul Regulamentului, textul acestuia limitându-se doar la aspectele procedurale și de funcționare.

Reieșind din modelul planului de selecție prevăzut în anexa nr. III la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/220 al Comisiei din 3 februarie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului privind crearea unei rețele de colectare de informații contabile privind veniturile și activitatea economică a exploatațiilor agricole în Uniunea Europeană, ce urmează a fi transpus printr-un Ordin al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, s-a apreciat ca data convocării ședinței Comitetului să se facă cu cel puțin 30 de zile, pentru a acorda membrilor Comitetului posibilitatea analizei proiectului planului de selecție.

Având în vedere că Legea intră în vigoare la 16 mai 2024, se propune ca Dispoziția de asemenea să intre în vigoare la această dată.

3.2. Opțiunile alternative nu au fost analizate întrucât intervenția este determinată de Legea nr. 105/2024 cu privire la rețeaua de colectare a informațiilor contabile agricole

4. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul urmează a fi supus avizării de către Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Biroul Național de Statistică, Instituția Publică Academia de Studii Economice.

Anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost publicat la adresa:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13408

Secretar General al Ministerului

Sergiu GHERCIU

Ex.: Dogotari Vasilii
Tel.: 0(22) 204525